

Must be en. 2 adult. W. eep in.

1163

(181-187)

Expd. with ned; 5 rm. ap. 6 & 2 yrs. Sleep k; Forest Hill, ve. sub.

(181-187)

Kew Garden. Skė. 3 dienas. umu darbu. M. i biskuti anglis.

(185-187)

ja ir kambary. vietoje. Dirbi teriškė. Saub.

(1222)

IUVĖJOS

teriskų kepuri.

AT CO.

St. 18 fl.

(187-188)

darbu darbinis.

savitė. Namu

gera alga. M.

226

(185-186)

ED MALE

olatinis darbu

o. Gera alga

rooklyn. WIL-

QUET FLOOR

v. EV. 7-052

(187-188)

RTUNITIES

rwegian neibp-

ped; rent \$50

ty for amil-

ished for over

ady clientele

LON. 6911-

BE. 8-3228

(183-188)

it

IMAI

EIGHTS

autuvė

ta

70

(184-187)

no krautuve

stumerius, ir

pirkti viska

gali pasidaryti

izni—Laundry

Geras lysas

Norime \$4,000

e šios progai

i p. m.)

(184-187)

aly-Amerikon

9 1/2 m. Geri

gardumynų ir

teatro.

(185-191)

Puiki pro-

biuzn. Par-

u. Isteigta 9

is kostumeriu

8-9549, nu-

ik. Vakaras-

L. 8-9033.

(187-193)

g Supplies.

ed, large new

er, retiring

ss.

7

(187-189)

ATE.

Cape Cod st-

ai ir dukte-

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalls Queens apskrityje (N.Y.) .. 9.00
Kanadoje .. 9.00
Kitur užsienyje .. 10.00

Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose .. \$8.00
Pavienio egzempl. kainą 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 188

Richmond Hill 19, N. Y., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 28, 1955

KRISLAI

Eisenhowerio liga.
Išvados.
Jis populiarus.
Gėda!

Rašo R. MIZARA

Prezidento Eisenhowerio susirgimas, staigus atsidūrimas ligoninėje, be abejo, nustelbė visą pasaulį.

Iš vakaro prezidentas žaidė golfą ir, sakoma, sužaidė net 27 skyteles!

Aišku, tai perdaug.

Tie, kurie apie golfą kiek tiek nusimano, žino, kad 27 skyelės išsėmia iš žaidėjo perdaug energijos. Normalus golfo žaidimas yra 18 skylių. Ir tai senesniojo amžiaus žmonėms nėra jau taip lengva atlikti.

Na, bet dienos metu prezidentas jautėsi nebloginai. Susirgo jis naktį.

Susirgo širdies liga ir tuoju turėjo būti gagentas ligoninėn ir paguldytas aštrion gydytojų-specialistų priežiūron.

—

Ir šiandien jau labai rimtai kalbama, kad Eisenhoweris neapsiims kandidatuoti antrajam terminui prezidento vietai.

Sekama mėnesį prezidentas pasiekė 65 metus. Na, o to amžiaus žmogui, turint negalavimą, sunkios, atsakingos pareigos eiti veik nebeįmanomas.

Demokratų lyderiai dėl to jau dabar varžosi už tai, kuris jų bus nominuotas kandidatu prezidento vietai 1956 metais.

Jei Eisenhoweris nekandidatuos, tai demokratai tikisi prezidento vietą laimėti.

Po Ženevos konferencijos daugelis žmonių sako:

—Eisenhoweris kur kas geresnis negu buvo Trumanas.

Vadinasi, Eisenhoweris populiarus.

Kalbėsime vienaip ar kitaip, Eisenhoweris truputėlį suvaržė ir tuos savo partijos veikėjus, kurie ryžosi pradėti karą Azijoje.

Dėl to visi žmonės ir linki, kad prezidentas Eisenhoweris pasveiktų ir vėl galėtų normaliai eiti savo pareigas.

—

14-kos metų amžiaus ne-gras jaunuolis, Emmet Louis Till, buvo žiauriai nužudytas dviejų baltųjų šovnistų.

Tai įvyko Mississippi valstijoje, kur minėtasis jaunuolis buvo nuvykęs iš Chicago į svečius pas savo gimines.

Baltieji šovinistai jaunuolį nulinčiavo dėl to, kad jis, sakoma, švilptelėjo, pažiūrėjęs į baltveidę moterį.

Na, ir teismas, kurį sudarė baltieji, linčiutojus išteisino!

Argi tai nėra baisus dalykas?!

Argi prieš tokią neteisębę neturėtų protestuoti kiekvienas savigarbus žmogus?!

—

Ryšium su tuo kyla ir kitas klausimas: Argi jau ne laikas federaliniams organams įsikišti į tokius reikalus, kaip šis, tik ką įvykęs Mississippi valstijoje? Būtinai reikia išleisti federalinį įstatymą prieš linčiavimą.

Masiniai protestai prieš linčininkų išteisinimą, — kalbos apie maršo rengimą

New Yorkas. — Tuo tarpu, kai arti 20,000 negrų ir baltų žmonių susirinko į didžiulį protesto mitingą Harleme, apie 10,000 dalyvavo panašiam mitinge Chicagoje ir apie tiek kitame mitinge Detroito. Tie visi mitingai buvo surengti, kad išreikšti protestą ir pasipiktinimą prieš dviejų Mississippi linčininkų, Emmet Till'o nužudytųjų, išteisinimą.

Chicago mitinge kalbėjo NAACP atstovai, keli negrai laikraštiniškai ir CIO stokjardų darbininku distrikto pirmininkas Frank Brown.

Mitinge buvo iškelta mintis, kad NAACP turėtų surengti nacionalį maršą į Washingtoną, kuriame dešimtys tūkstančių žmonių iš visos šalies dalyvųktų į sostinę protesto išreiškimui.

Detroito masiniame proteste mitinge kalbėjo negras Kongreso narys Charles Diggs, kuris stebėjo linčininku bylos eigą Sumner miestelyje Mississippije.

Diggs sakė, kad laikas pradėti kovą už tai, kad kongresmanai iš Mississippi, Georgijos ir kitų rasistinių valstijų neturėtų teisės būti Kongrese, kadangi jie nelegaliai išrenkami, nes negrams ten neleidžiama balsuoti.

Detroito mitinge, pana-

Paskutiniai pranešimai

Maskva. — Tarybų Sąjungos Kom. partijos generalinis sekret. Chruščiovas pasiuntė užuojautos telegramą prezidentui Eisenhoweriui, linkėdamas jam greito ir pilno pasveikimo. Chruščiovas su Eisenhoweriu susipažino asmeniškai Ženevos konferencijoje.

Washingtonas. — Federalinė parolės taryba atsisakė išleisti iš kalėjimo 74 metų amžiaus komunistų teoretiką J. Mindel. Jis sėdi Danbury kalėjime, Connecticute, nuteistas dvejiems metams. Jo sveikata yra silpna ir jam grėsia pavojus mirti kalėjime.

Viena. — Čia įvyko pirmas pokarinio periodo Austrijos karinio pajėgų paradas. Austrija dar neturi savo armijos, tad maršavo pasienio ginkluoti sargybiniiai. Kancleris Raabas pareiškė:

“Svetimos uniformos išnvyko iš Austrijos, į mūsų sostinę įžengia nauja armija — patys austrai...”

ma. Būtinai reikia daryti ką nors, kad nuplovus šią baisią gėdą nuo Amerikos kūno!

ORAS NEW YORKE Apsiniaukę gali būti ir lietaus.

Laisvės prieteliai žygiuoja

\$50 KLUBO NARIAI

Aną dieną gavome laiškutį nuo vieno Laisvės Prietelių Klubu nario, jis rašo:

“Gerbiamieji laisviečiai — Dienraštį Laisvę gelbėti jos bėdoje privalo kiekvienas jos patriotas. Taigi ir aš prisidedu su savo pagalba — atlieku savo pareigą. Šiemet, apart metinės prenumeratos, esu Laisvei aukojęs \$30. Taigi dar pridėdu \$20, tai jau ir būsiu pilnateisiu rėmėju Klubu nariu. Linkiu geriausio pasisekimo, A. Klevas.”

Kitas irgi labai įdomus laiškelis:

“Gerbiamieji!

Nepaisant kas ką nesakytų, varykite pirmyn Laisvės piliorių fondą po \$50.00 į metus. Yra geras planas, tikras pagrindas dienraščiui gyvamui.

Aš tvano esu išvytas iš namų, bet jau gavau žinią, kad dirbtuvė greit pradės dirbti ir galėsiu grįžti namo.

Aš stosiu į Laisvės prietelių eiles ir prisiekiu, kad iki naujų metų pilnai užsimokėsiu \$50.00.

Su pagarba, Frank Bush, Conn.”

Apart Laisvės Prietelių Klubu narių aukų, gavome gražios paramos dienraščiui sekamai:

Jonas Grybas buvo nuvykęs į worcesteriečių pikniką, įvykusį rugsėjo 18 d., dienraščio naudai. Jis parvežė \$127.00 nu:

Southbostonietė	\$30.00
Pilietis iš Roslindale ..	10.00
F. Mazurka, Worcester ..	10.00
Bostonietis	10.00
L. Trakimavčius, Norwood ..	10.00
J. Skliutas, Worcester ..	10.00
F. Petkūnas, Worcester ..	5.00
Skaitytojas	5.00
J. Gerdauskas, Worcester ..	5.00
J. Galgauskas, Norwood ..	5.00
J. Shukis, So. Boston ..	5.00
B. Chuberkis, So. Boston ..	2.00
D. Endžiulis, So. Boston ..	2.00
Senas Stoughtonietis ..	2.00
M. Kalušis, W. Fitchburg ..	2.00
Rapolas, iš Pakalniškių ..	2.00
J. Rudminas, Mattapan ..	2.00
Petrauskas, Worcester ..	2.00
L. Zalimas, Worcester ..	1.00

(Tąsa 2-ram pusl.)

R. Nixonas veržiasi prezidento vieton

Washingtonas. — Kaip visi stebėtojai sutinka, vienas dalykas darosi aiškus: vice-prezidentas Nixonas Jo ir jo rėmėjų strategija yra tokia: jis pasidarys faktiniu “veikiančiu prezidentu” Eisenhowerio negalavimo laikotarpiu, o paskui bus atidaryta plati kompanija, kad jis ateinančiuose rinkimuose būtų nominuotas.

Už Nixoną, sakoma, stoji beveik visos dešimysis republikonų svarnas, nors sen. Knowlandas, dešiniųjų republikonų lyderis, pats turi prezidentiniu ambiciju.

Pirmadieni Nixonas Baltajame name konferavo su prezidento Eisenhowerio asistentais. Reporteriai sako, kad nors jis bandė palaikyti rimtą ir liūdną (dėl Eisenhowerio ligos) veidą, iš jo laiks nuo laiko išsiveržė išraiška, rodanti, kad jis labai patenkintas staigia pakaita, kuri jį iškėlė į viršų.

Konstitucija sako, kad prezidento mirties arba negalavimo atsitikime vice-prezidentas perima pareigas, bet nesako, kad negalavimo atsitikime jis tampa “veikiančiu prezidentu.” Generalinis prokuroras Brownell atsiskubina iš Franco Ispanijos, kad patikrinti tas konstitucines galimybes.

Rinkimai įvyks tik pusė Indonezijos ketvirtadienį

Jakarta. — Ši ketvirtadieni visoje Indonezijoje turi įvykti pirmieji nepriklausomybės laiku rinkimai. Bet valdžia dabar pasikelbė, kad jie įvyks tik patys pusė šalies. Informacijos reikalui ministras Makmuras sako, kad tik 208 rinkiminės apygardos paskelbė, kad jos yra pasirengusios laikyti rinkimus. Apie tiek apygardų paskelbė, kad joms nepasisekė sudaryti pilnus rinkėjų sąrašus.

Išleistas iš kalėjimo po 4,200,000 dolerių kaucija

Deli. — Indijoje suimtas milijonierius Seth Ramakrišna Dalmia. Jis kaltinamas pavogime \$4,200,000 iš vienos apdraudus kompanijos, kurios dalininku jis buvo. Valdžia atsisakė jį išleisti iš kalėjimo po bet kokią užstatą, kuris būtų mažesnis, negu pavogtoji suma. Pats Dalmia tada sukėlė \$3,000,000, o jo draugai dar pridėjo \$1,200,000.

Prezidento sveikata gerėja; jis turės ilgokai ilsėtis; užuojautos iš Tar. Sąjungos

Denveris. — Dr. Paul Dudley iš Bostono ir kiti širdies ligų specialistai, kurie buvo atskubinti, kad egzaminuoti širdies priepuolio parbloktą prezidentą Eisenhowerį, turėjo optimistiškų žinių šaliai: jie sako, kad jeigu kokios nors nelauktos komplikacijos neįsimaišytų, prezidentas po kokių dviejų savaitių galės iš savo lovos perimti prezidentavimą, tai yra, skaityti dokumentus, po jais pasirašyti, konferuoti trumpai su kabineto nariais ir t. t.

Denveris. — Dr. Paul Dudley iš Bostono ir kiti širdies ligų specialistai, kurie buvo atskubinti, kad egzaminuoti širdies priepuolio parbloktą prezidentą Eisenhowerį, turėjo optimistiškų žinių šaliai: jie sako, kad jeigu kokios nors nelauktos komplikacijos neįsimaišytų, prezidentas po kokių dviejų savaitių galės iš savo lovos perimti prezidentavimą, tai yra, skaityti dokumentus, po jais pasirašyti, konferuoti trumpai su kabineto nariais ir t. t.

—

Washingtonas. — Vice-prezidentas Nixonas sušaukė kabineto posėdį, kuris įvyks penktadienį. Posėdžiui pirmininkaus Nixonas. Manoma, kad per tą posėdį bus aptarta, kaip prezidentinės pareigos bus išpildytos, iki prezidentas pasveiks. Manoma, kad Nixonas yra pasirengęs perimti laikinai tas pareigas, kaip tai įgalina Konstitucija prezidento negalavimo atsitikime.

Republikonų nacionalio komiteto pirmininkas Leonard Hall tuo tarpu pareiškė, kad Eisenhowerio liga “nenakeičia republikonų strategijos 1956 metų rinkimuose.” Kain žinia, republikonai statė savo viltis ant manymo, kad Eisenhoweris vėl kandidatuos. Dabar beveik tikra, kad jis nekandidatuos, nes jo sveikatos reikalas reikalauja gyvenimo su daug poilsio. Vienok, kai kurie daktarai teigia, kad jis galėtų prezidentauti ir kita terminu, jeigu vnatineai saugotųsi nuo persidirbimo.

Jugoslavijos JT delegatas apie taikingąjį sugyvenimą

Jungtinės Tautos. — Jugoslavijos delegatas generalinėje asamblėjoje Koca Popovicus, kuris yra savo šalies užsienio reikalų ministras, pasakė kalbą apie tarptautinius santykius. Jis sakė, kad Jugoslavija rodo taikingo gyvenimo pavyzdį: ii nagerino santykius su Tarybu Sąjunga ir yra jos draugė, o tuo pačiu laiku ji taipgi draugiškai ir glaudžiai bendradarbiauja su Vakarų valstybėmis.

Jis prisidėjo prie Britanijos užsienio reikalų ministro Macmillano nuomonės, kad derybos turi būti “išlyvės poziciju” (JAV sekr. Dulles mėgsta kalbėti apie “derybas iš stiprybės poziciju”).

Londonas. — Čia gauta žinių iš Bucharosto, Rumunijos sost., kad tos šalies valdžia žiomis dienomis paskelbė plačią amnestiją asmenims, įkalintiems dėl karo metu atliktų nusikaltimų.

—

Washingtonas. — Amerikos nutarimas parduoti išmokėjimu ginklus Egiptui iššaukė protestus iš trijų šalių: Britanijos, Izraelio ir Francūzijos. Kiekviena tu trijų šalių protestavo skirtingais sumetimais.

Britanija bijo, kad Amerikos ginklai Egipte gali sumažinti britų įtaką toje šalyje, kurią britai iki šios dienos skaito savo itakos sferos dalimi. Izraeliečiai nepatenkinti suprantamais sumetimais: jie bijo, kad Amerikos ginklai gali žy-

—

—

—

—

Protestai prieš Amerikos planą parduoti ginklus egiptiečiams

Washingtonas. — Amerikos nutarimas parduoti išmokėjimu ginklus Egiptui iššaukė protestus iš trijų šalių: Britanijos, Izraelio ir Francūzijos. Kiekviena tu trijų šalių protestavo skirtingais sumetimais.

Britanija bijo, kad Amerikos ginklai Egipte gali sumažinti britų įtaką toje šalyje, kurią britai iki šios dienos skaito savo itakos sferos dalimi. Izraeliečiai nepatenkinti suprantamais sumetimais: jie bijo, kad Amerikos ginklai gali žy-

—

—

—

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRYPAS; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$8.00
United States, per 6 months \$4.50
Queens Co. \$9.00 per year
Queens Co. \$5.00 per six mos.

Canada and Brazil, per year \$9.00
Canada and Brazil, 6 months \$5.00
Foreign countries, per year \$10.00
Foreign countries, 6 months \$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

EISENHOWERIO LIGA IR ŠALIS

ŠIRDIES PRIEPUOLIS, kuris ištiko prezidentą Eisenhowerį, sukėlė galestį ir liūdėsį visoje šalyje. Mes, kartu su likusia šalimi, irgi reiškiamė savo apgailėstą, kad tokia rimta nelaimė ištiko šalies prezidentą.

Mums teko daugeliu atvejų kritikuoti prez. Eisenhowerį ir jo administracijos politiką. Mums teko daugelį kartų nurodyti, kaip buvęs Vakarų anti-nacinių karinių jėgų vyriausias komandierius apsisupo didžiojo kapitalo ir politinės reakcijos atstovais, kai patapo šalies prezidentu.

Bet tas nesumažina mūsų apgailėstą dėl dabartinės prezidento ligos. Eisenhoweris, kaip žmogus, visuomet liko tam tikru nuosirdumo ir paprastumo simboliu Amerikos tautinėje vaizduotėje, nežiūrint, kokie patarėjai jo nesuptų. Ir nėra abejonės, kad praeitoje Ženėvos konferencijoje prez. Eisenhoweris nuosirdžiai siekė gerinti galimybes taikai, nors mes nesutinkame su jo specifiniais siūlymais ir planais.

Ir, pagaliau, Eisenhoweris virš visko yra mūsų prezidentas, aukščiausias išrinktas šalies valdininkas. Kaip tokiame, visas kraštas linki pasveikimo, poilsio ir dar ilgo gyvenimo.

Jau nėra paslaptis, kad Eisenhowerio širdies liga turės svarbų atgarsį ateinančiuose rinkimuose. Pirmą dieną po prezidento širdies priepuolio apie tai kalbėta atargiai, lyg ir nepripiktų tokiu atveju spekuliuoti apie politines pasekmes. Bet dabar platus analizas jau daromas: tuo tarpu kaip karinėje liginėje Denvery gydytojai specialistai egzaminuoja Eisenhowerio širdį, Washingtono politikai egzaminuoja susidariusią politinę padėtį.

Beveik visi sutinka, kad Eisenhoweris nekandidatuos ateinančiais metais. Nurodoma, kad 64 metų amžiaus žmogus gali pasveikti po širdies priepuolio ir dar gyventi ilgai, bet tik tai su viena sąlyga: kad jis saugotųsi persidirbimo, susijaudinimo, įsitempimo. Aišku, kad prezidentavimo pareigos be to negali apsieiti — prezidentas, kad ir toks kaip Eisenhoweris, kuris stengiasi atostogauti ir ilsėtis kiek tik galima, visvien sunkiai ir įtemptai dirba.

Reiškia, republikonai greičiausia turės ieškoti kito kandidato. Jie negalės slėptis už Eisenhowerio asmeniško populiarškumo žiursto. Nixonas, Warrenas, Knowlandas ir kiti galimi kandidatai atsirastų prieš didesnio kalibro žmogų, kaip sakysime, Stevensonas.

Republikonai tai žino. Tą žino ir demokratai. Tų dviejų didžiųjų partijų strategai jau braižo visokius planus. Bet prieš Amerikos darbo žmones, prieš taiką mylinčius žmones, lieka tos pačios užduotys: kovoti, kad rinkimuose praeitų kandidatai, kurie aiškiau stoji už taiką, kurie labiau darbuosis už šalies žmonių gerbūvį.

NEJAUGI TAI GALAS BYLOS?

KAIP MŪSŲ SKAITYTOJAI JAU ŽINO, rasistinis teismas Mississippi valstijoje išteisino du linčininkus, kurie nukankino 14 metų Emmett Till. Jie dabar bus teisiami kitoje apskrityje už to vaikino pagrobimą (tame jie prisipažįsta), bet yra pavojus, kad rasistai ir ten juos išteisins arba duos tikrai labai švelnią bausmę.

Ar tai jau ir bus bylos galas? Ar vieno žvėriškiausiu linčy kaltininkai taip ir liks nenubausti? Ar tuo visokiems būsimiems linčininkams bus kaip ir užtikrinta, kad linčai dar tebėra legalūs Pietuose?

Amerikos žmonės dar gali atkreipti dėmesį į kitą linkmę. Žmonės dar gali padaryti pakankamai spaudimo, kad federalinė valdžia įsimaitytų. O norėdama, ji gali tą padaryti. Kaip nurodo NAACP, negrų organizacija, valdžia turi pilną teisę įsimaityti po federaliniu anti-„kidnabinimo“ įstatymu, taip vadinamu „Lindbergho įstatymu“, pravestu, kuomet lakūno Lindbergho vaikas buvo pagrobtas ir nužudytas.

Federalinė valdžia turi ir kitokių kelius intervenuoti, bet ji kol kas liekasi nuosalyje.

Sunku tikėti, kad byla tuomi ir baigsis. Ji pritraukė per daug pasaulio dėmesio, kad Mississippi rasistai ją galėtų užgniauzti. Paskutinis žodis dar nebuvo tartas.

GREITAS PRIPAŽINIMAS

VATIKANAS BUVO PIRMOJI valdžia pasaulyje, kuri pasiskubino pripažinti naująją sukilėlių sudarytą režimą Argentinoje. Paskui pasiskubino su pripažinimu Čiango valdžia Formozėje. Iš Madrido pranešama, kad ten irgi jau kalbama apie pripažinimą. Mūsų Valstybės departamentas jau irgi pripažino.

Kad Vatikanas skubinosi pripažinti, tai nereikia stebėtis, nes po klerikalų-peronistų peštynių Romoj dabar tikimasi daug palankesnės valdžios Buenos Aيره. Bet Čiango ir Franco žestai lyg rodytų, jog Lonardi dar artimesnis fašizmui, negu buvo Peronas.

Ar taip ištikrųjų yra, parodys artimiausia ateitis.

Laisvės prieteliai žygiuoja

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

Zukauskas, Nashua	1.00
O. Sedar, Worcester	1.00
Joseph Pensky	1.00
Marcinkevičius, So. Boston	1.00
M. P., worcesterietė	1.00
J. Green, Worcester	1.00
Worcesterietis	1.00

Kitas gražus laiškas, iš Cleveland, Ohio, rašo: „Draugai: Cionai rasite čekį sumoje \$114.33, likusio pelno nuo spaudos pikniko, įvykusio rugsėjo 4 d. Mes žinome, kad nedidelė parama, bet vis geriau negu niekas. Linkime jums kuo geriausių pasekmių laikraščio Laisvės darbe. Draugiškai, Julius Krasnickas, vienas iš pikniko rengimo komisijos narių.“

Daugiau aukų gavome nuo atskirų asmenų ir organizacijų sekamai:

LLD 10 kp., Philadelphia, Pa.	\$25.00
A. Sheris, New Kensington, Pa.	25.00
Clevelandietis	25.00
Brooklyno Našlys	15.00
S. Griggs, Port Arthur, Canada	10.00
Žymus Brooklynetis	10.00
John Vaičekauskas (gimtadienio proga)	
Binghamton, N. Y.	10.00
B. Makutenienė, Cranford, N. J.	10.00
K. Straus, Easton, Pa.	7.00
Ben Batavičius, Port Arthur, Canada	5.00
Anna Krajewski, Oxford, Mass.	5.00
Navikauskai, New Canaan, Conn.	5.00
Ursula Žilinskas, Philadelphia, Pa.	5.00
E. Sungailienė, Brooklyn, N. Y.	5.00
Petras Butkevičius, St. Petersburg, Fla.	2.00
J. Paznokaitis, Philadelphia, Pa.	2.00
M. Girifonas, So. Boston, Mass.	2.00
J. Kazlauskas, New Haven, Conn.	2.00
Mrs. M. Walsky, So. Merchantville, N. J.	2.00
P. ir A. Mikalaus, Brooklyn, N. Y.	2.00
A. Butrimas, Merrill, Wis.	2.00
O. Martuzienė, Nanticoke, Pa.	2.00

Čia norime pastebėti, kad viršminėti Laisvės Prietelių Klubo nariai yra įskaitomi nuo rugpjūčio (Aug.) mėnesio. Tie, kurie yra aukoję anksčiau, neįskaitomi į \$50-dolerinių klubą. Tad kad neįvyktų nesupratimų, prašome tą turėti minty.

Sirdingai dėkome visiems už puikią paramą, ir raginame stoti į Laisvės Prietelių Klubą; jūs galite įstoti su pilna suma \$50, o jeigu neišgalite sumokėti visą sumą ant syk, tai galite per metus laiko po biskį mokėti.

Su pirmą dieną spalio prasideda Laisvės vajus gavimui naujų skaitytojų. Pradėkite vaju garšiai—visi darbuokimės išvien! Laisvės Administracija

MONTREAL, CANADA

Planuoja daugiau greitųjų autobusų

Kad pagreitinami mieste važinėjimą, pirmu kartu Montreale pradėta naudoti greitojo važinėjimo (express) autobusai. Kol kas jie važinėja tik St. Denis gatve ir tai tik nuo 7 iki 8:50 val. ryte, bei nuo 4:35 iki 6:25 val. vakare. Sakoma, visuomenė gana patenkinta, kad galima greičiau nuvažiuoti į darbą, arba vakare sugrįžti namo, ir kas kart vis daugiau ir daugiau žmonių juos naudoja, nežiūrint, kad už tai reikia brangiau mokėti.

Montreale Transportacijos Komisija sako, jei pasirodys praktiška ir važinėja tie ji žmonės pageidauts, tai paleisvą važinėjimui greito važinėjimo autobusų ir daugiau kitomis didelio judėjimo gatvėmis.

Miestas plečia medžių sodinimą

Montreale miestas gal mažiausia turi medžių gatvėse bei soduose už kitus miestus. Tiesa, paskutiniu laiku bandoma nors dalinai tai spraga užpildyti. Taip, pavyzdžiui, miesto sodų departamentas praneša, kad iki žiemos laiko šiais metais bus pasodinta apie 6,000 naujų medžių įvairiose vietose. Pradžioje šių metų, sako, miestas turėjo apie 150,000.

Medžiai miesto gatvėse naudojami ne vien tik kaip žaliuojantis papuošalas, bet kartu sumažina mašinų dundėjimą, taipgi dulkes. Pareigūnai pateisina neužtenkamą medžių daugį tuo (kas ir yra didelė tiesa), kad miesto gatvės persiauros ir todėl nėra vietos medžiams sodinti.

Rankinės svarstyklės sunkvežimiams svėrti

Didieji sunkvežimiai paprastai daugiau laužo kelius, kuomet jie persunkia pri-

krauti. Nežiūrint, kad yra įstatymiškos reguliacijos, kokį svorį sunkvežimiai gali vežti, sunkvežiminių savininkai, ypač kontraktoriai, ne visuomet prisilaiko tų reguliacijų — krauna į sunkvežimius daugiau svorio negu jiems leistina. Jų sukontroliavimui išrasta ir pradėta naudoti rankinės svarstyklės, kurios pačios sveria tik 85 svarus, o tuo tarpu, sakoma, jomis bus galima pilnai pasverti sunkvežimį su visais jo kroviniais vietoje, ant kelio.

Provincialės policijos viršininkas Hilair Beauregrad pasigyrė, kad, jo nuomone, Kvebeko provincija pirmoji Kanadoje bus įsisteigusi tokias svarstyklės.

Peiliu nudūrė

Pereito karo veteranas G. Gabrielson, 42 m. amžiaus, rugsėjo 19 d. anksti vakare, Russell viešbutyje, peiliu mirtingai nudūrė savo bendriniškai moterį 41 m. amžiaus. Jis tai atliko kambaryj, kurį ką tik buvo išsinuomavęs antram aukšte. Atlikęs žmogžudystę, nuėjo žemai ir paprašė pas veiterį bonkos alaus. Neturėdamas užsimokėti, veiteriui pasiūlė cigarečių žiebtuvą (lighter). Veiteris sako, užmokėsi vėliau, kai sugrįši. O jis atsakė: „Aš čia daugiau nesugrįšiu, aš viršuje užmušiau moterį.“ Tada viešbučio prižiūrėtojai pašaukė policiją, ir jis be jokio pasipriešinimo policijai pasidavė.

Žmogžudystės priežastys nežinomos. Veikiausiai vėliau paaiškės teisme.

Ištekėjo

Rugsėjo 17 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą — ištekėjo — Annie Jonikytė (Martytės Šimjonienės dukte) už Vytauto Gyvio. Po bažnytinio apeigų jaunavedžių tėveliai iš-

MOTERŲ KAMPELIS

“LIETUVOS DUKROS”

Šiomis dienomis Lietuvoje pasirodė tokiu gražiu ir skambiu pavadinimu nemaža knyga. Ją išleido Valstybinė grožinės literatūros leidykla. Knygos autorė yra Eugenija Tautkaitė.

Apie šią nepaprastą knygą ir jos autorę Vilniaus „Tiesoj“ skaitome sekamą:

E. Tautkaitė, gimusi 1899 m., savo kūrybinį kelią pradėjo 1923 metais. Jos kūryba yra glaudžiai susijusi su rašytojos revoliucine-visuomenine veikla, su jos gyvenimo patirtimi. Jos apsakymų herojai — tai gyvi žmonės, kartu su autorė kovoje prieš kapitalistinę santvarką. Dar ankstyvoje jaunystėje E. Tautkaitė įsijungė į pagrindinę veiklą, dirbo organizuojamąjį revoliucinį darbą įmonių darbininkų ir valstiečių tarpe. 1922 m. Lietuvos buržuazinės valdžios ji buvo suimta ir kalinama. Vėliau, patekusi į Tarybų Sąjungą, ji mokėsi Gorkio vardo literatūros institute Maskvoje. Savo pirmaisiais kūriniuose ji pradėjo aktyviai dalyvauti įėjusioje Tarybų Sąjungoje lietuviškoje spaudoje — „Priekale“, „Kibirkštyje“ bei Amerikoje leidžiamuose pažangios krypties laikraščiuose.

1933-1934 metais Tarybų Sąjungoje pasirodė jos kūrinių atskirais leidiniais. Tai — apsakymų rinkinys „Partijos kurjeris“ ir drama „Pradžia.“ Tuo metu įėjusiam lietuviškame almanache „Po Raudonąja vėliava“ buvo išspausdinta jos apsakymų „Išartosios ežios“ — iš viso pirmasis lietuvių literatūroj kūriny apie žemės ūkio kolektyvizavimą. Pokario metais šią apsakymų autorė gerokai perdirbo. Pastaruoju metu greta savo visuomeninio darbo jinau neužmiršta ir literatūrinio. Antai, ruošiamas spaudai jos knygelė vaikams „Mažasis draugas“ ir naujai suredaguota pjesė „Pradžia“ savi-veiklos scenai.

Knyga „Liaudies dukros“ nukelia mus į netolimą praeitį Lietuvoje, į niūrius bužuazinės diktatūros metus. Puslapis po puslapio prieš mus atsiskleidžia du pasauliai, dvi skirtingos jėgos, kovojančios lemiamą kovą. Apsakymuose pavaizduotas gyvenimas ugdė neapykantą išnaudotojams, kapitalistams. Autorė parodo, kad nors jų rankose yra ginkluota jėga, policija, pinigai, bet visa tai nepajėgia sustabdyti kylančios

kėlė puikią vestuvių puotą, kurioje dalyvavo apie 200 svečių, o jaunuoju dar buvo giminių, atvykusių ir iš Jungtinių Amerikos Valstijų.

Po vestuvių jaunavedžiai išvyko medaus mėnesį praleisti į New Yorką ir taipgi į Atlantic City.

Atvažiavo Svečiuotis

Mrs. Strimienė iš Toronto, Malvinos Tamaška iškienė mairi, su dukrele čia atvažiavo kuriam laikui pasisvečiuoti.

Serga

Vilasalietis Antanas Pranevičius aplaikiš ant rankos operaciją. Dabar jau grįžęs iš ligoninės, gydosi namuose.

liaudies neapykantos išnaudotojiškai santvarkai. Su šiluma, su nuosirdžios meilės jausmu rašytoja piešia paveikslus paprastų darbo žmonių, kurie vis labiau įsitikina, kad tik ne-gailestinga kova prieš kapitalistinę santvarką išvaduos Lietuvos liaudį iš priespaudos.

Pagrindiniai rinkinio apsakymų veikėjai — paprastos liaudies moterys. Vienos jų kenčia, nemokėdamos rasti išeities iš vargo ir sunkumų, kitos gi savo gyvenimo tikslą mato pasi-sventusioje kovoje prieš buržuazinę santvarką, žiauriai išnaudojančią liaudį. Mes matome, kaip kupina prieštaravimų kapitalistinio gyvenimo tikrovė atveria akis moterims iš liaudies, kaip jos sąmonėja, įsitraukia į kovą už išsivadavimą.

Šviesų revoliucionierės Marytės paveikslą sukūrė autorė apsakyme „Partijos kurjeris.“ Su gilia meile piešiamas vaikystėje buvusios skurdžios samdinės gyvenimas, parodoma, kaip mergina suranda savo tikrąją vietą gyvenime, aktyviai stodama į Komunistų partijos vadovaujamą Lietuvos darbo žmonių kovą prieš kapitalistinę santvarką. Tikėjimas savo reikalo teisumu suteikia jai jėgų įvykdyti pačius sunkiausius, atsakingiausius uždavinius, kuriuos jai patiki partija. Tvirtas tikėjimas, jog ateis diena, kai darbo žmonės nublokš juos smaugiantį kapitalizmo jungą ir taps tikrais savo gyvenimo šeimininkais, suteikia jai jėgų kovoti ir nepalūžti.

Lyrizmu, nuosirdumu persunktas motinos paveikslas apsakymelyje „Motina.“ Trejus ilgus laukimo metus išskentė ji, vildamasi sugrįžtant dukters iš kalėjimo. Ir štai, vėl klausydamas taip mielos dukters balso, kalbančio jai apie būsimą laisvą gyvenimą, apie šviesias dienas, motina visa savo jautria, motiniška širdimi juto, kad dukte sako tiesą, kad ji eina teisingu keliu. Motina džiaugėsi, bet ir bijojo dėl to. Ji bijojo vėl prarasti savo mylimą vaiką. Tačiau dukters žiebtas žiežirba skaidriai suliepsnojo motinos širdyje naujo gyvenimo viltimi. Ir kai žandarai spardė motiną, tyčiojosi, ji neverkė, nedėjavo, o tik galvojo, kad dukters pradėtą kovą ji tęs toliau pati.

Bet ne visos moterys kapitalistinės santvarkos sąlygomis sugebėdavo rasti teisingą kelią, išeitį. Jas gyvenimas žiauriai žalojo, kankino ir žudė. Jaudinan-tis savo šurpiu tragizmu yra pavaizduotas Onos likimas apsakyme „Dėl duonos kashnio.“ Skurdus gyvenimas kaime atvarė buvusia samdinę Oną į miestą, kur ji tikėjosi gauti darbo, iš-maitinti save ir savo mažą dukrele. Ji ėjo nuo vieno fabriko prie kito, tačiau visur laukė vienodas atsakymas — darbo nėra. Nusi-kankinusi, netekusi jokios vilties, ji grįžta į namus. O namuose ji rado iš bado sutinusio kūdikio lavonėlį.

Ir staiga Ona pajuto savyje naują jausmą: ji troški-keršto, keršto tam gyve-mui, kuris ją pasmerkė bū-dum mirčiai, negailestinga-sumindžiojo jaunystę. Be-ji jautėsi vieniša, ji ne-sugebėjo rasti jėgų kovoti su tuo gyvenimu.

Visai kitokia pobūdžio kitokios nuotaikos, tiesa-taip pat kupinas žiaurios kapitalistinio gyvenimo-tikrovės, yra apsakymas „Mama pas ministere.“ Šiame, viename iš ryškiausių rinkinio kūrinių, vaizduo-jamos moterys yra kovoto-jos, kurios supranta, kad-tik kova galima ką nors-laimėti. Apsakyme „Pri-apakalto lango“ pasakojama apie politinių kalinių-mote-rų gyvenimą kalėjime.

Autorė taip pat parodo buržuazinės visuomenės moteris, atskleidžia jų gy-venimo ydingumą, niekin-gumą, moralinį išsigimimą. Gyvai pliekiamas apsakyme „Ant Vilijos kranto“ miesčioniškas tokių mote-rų gyvenimo būdas.

Rinkinyje išspausdinta taip pat apysaka „Išartosios ežios“, kurioje vaiz-duojamas kolūkių kūrima-sis lietuviškame kaime. Au-torė apysakoje atskleidžia priežastis, kurios trukdė kolūkiui vystytis, parodo kaip vystantis klasių ko-va ir darbo žmonėms są-monejant, tos klūtys su-nugalimos, kaip kaime vi-tvėriau suleidžia šaka-kolūkinė santvarka. Apys-kos, kaip ir visų rinkinio-apsakymų, svarbiausi vei-kėjai — moterys. Kolūkinė santvarka išvaduoja jas iš beteisiskumo, tamsos. Pa-traukliu Anelės paveikslu autorė parodo, kaip nau-jos moteris kolūkiniame gy-venime suranda savo laimę-prisikelia naujai, šviesi-buiciai.

Knyga „Liaudies dukros“ turi ne tik pažintinę vertę, bet, be abejo, atliks didelį auklėjamąjį vaidmėnį. Skaitytojui paliks gy-špūdį knygos herojai — Lietuvos moterys-kovoto-jos, moterys-naujo gyven-mo kūrėjos.

J. Kiseliuovienė

Today's Pattern

9277 12-20: 30-41
by Marjorie Martin

Pattern 9277: Misses' Sizes 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32. Size 16 takes 4 1/4 yards 36-inch.

Užsakymą su 35 centais pažymėjimu formos numero ir dydžio siųskite: Pattern Dept., 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y.

VERTIMAI IR VERTIMO MENAS

Dauguma mūsų skaitytojų mano, jog išversti knyga iš vienos kalbos į kitą yra paprasčiausias dalykas — neką sunkesnis, kaip, sakysim, kriaučiui išversti sėrmėgos rankovę! Ot, jei tik šiek tiek nusimani vieną ir kitą kalbą, o ko nežinai, padės žodynas, — ir tuoj "vertimas" bus gatavas!

Gi iš tikrųjų taip nėra. Vertėjas turi ne tik puikiai pažinti savo kalbą, į kurią verčia, bet ir originalo kalbą, iš kurios verčia (tobulą vertimą galima padaryti tik iš originalo, o ne iš vertimo). Prie gero vertimo kartais tenka padirbėti ilgai, nei kuriant originalą. Tikrai gerų vertėjų, talentingų vertėjų, yra labai maža. Dėl to, pav., Tarybų Sąjungoje gerus vertėjus brangina ir gerbia ne mažiau, kaip originalius kūrėjus.

Žinomas lietuvių rašytojas ir poetas Henrikas Radauskas yra davęs porą gerų straipsnių apie dailiosios literatūros ir poezijos vertimus bei vertėjų užduotis ("Raštai", 1940 m. nr. 1 ir 2). Nors tie straipsniai parašyti prieš 15 metų, bet jie yra aktualūs ir šiandien. Taigi jais čia ir pasinaudosime.

Apie poezijos vertimą P. Radauskas sako:

"Vertimas yra menas. Norint gerai išversti dailiosios literatūros kūrinių, nepakanka gerai mokėti kalbą, iš kurios verti, ir kalbą, į kurią verčiama. Jau ne kartą dideli rašytojai, kurie drauge buvo ir vertėjai, pabrėždavo, kad vertimo darbas dažnai esti sunkesnis už pačią kūrybą. Kultūringose šalyse geri dailiosios literatūros vertėjai yra labai vertinami ir dažnai laikomi lygiais rašytojams. Taip yra šiuo metu ir T. S-joj, kurioje menas įgauna ypatingą reikšmę dėl to, kad toji Sąjunga, kaip pats jos vardas rodo, yra įvairių respublikų, įvairių tautų junginys. Vienai tautai norint geriau pažinti kitas tautas, kitas Sąjungos narius, reikia susipažinti su tų tautų kūryba, visų pirma — su dailiąja literatūra. O gera pažintis su bi kuria tauta tėra galima tuomet, kai susipažįstama su jos menu, kai turima meniškai išversti jos literatūros kūrinius. Tarpusavio pažintis stiprina atskirų tautų ryšį, tuo pačiu stiprindama ir visą Sąjungą, ir pačią valstybę. "Iš čia aiškėja, kokios sunkios, bet drauge ir garbingos, pareigos T. S-je tenka dailiosios literatūros vertėjams.

"Kadangi vertimo, kaip ir bet kurio kito sudėtingo ir sunkaus darbo, praktika nėra įmanoma be geros teorijos, T. S-je jau seniai susirūpinta meniško vertimo teorijos kūrimu. Ši teorija kilo iš praktikos, iš įvairių vertimų analizės, kuri parodė vertimų ydas arba teigiamas puses. Vienas iš pagrindinių vertimo teorijos veikalų, išėjusių T. S-je, yra žinomo rusų kritiko ir vertėjo Kornejus Čukovskio knyga "Iskustvo perevoda" (Vertimo menas), kurią 1936 m. išleido leidykla "Academia." Norėdamas parodyti, kaip rimtai Čukovskis žiūri į

dailiosios literatūros vertimą, kokią smulkmeniską ir subtilią vertimo teoriją jis yra sukūręs, išdėstysiu čia pagrindines jo tezes.

"Čukovskis pabrėžia, kad vertime svarbu išlaikyti ne vien žodinis ir prasminis tikslumas, bet ir 'verčiama autoriaus temperamentas, jo veidas, jo balsas, jo literatūrinė maniera, jo stilius.' Vertimas negali būti geras, jei verčiamao autoriaus ir vertėjo literatūriniai talentai ir temperamentai labai skiriasi, arba jei vertėjas ir autorius priklauso diametraliai priešingoms visuom. grupėms... 'Prieš pradėdamas versti kurį autorių — sakė Čukovskis — vertėjas turi sau tiksliai nustatyti to autoriaus stilių, jo vaizdų sistemą ir ritmiką. Simetriškas sakinių sudarymas ir fonetinis, garsinis teksto perdavimas turi būti vienas svarbiausių vertėjo rūpesčių.' Jei verčiamasis rašytojas pats nukrypsta nuo įprastesnių savo kalbos sintaksės formų arba jei jis vartoja paralelizmus, pakartojimus, jei jis kelis sakinius pagreit pradeda tuo pat žodžiu arba juose vartoja vienodas sintaksines konstrukcijas, — visa tai, kiek tik galima, reikia perteikti ir vertime. . .

"Jeigu vertėjas klaidingai verčia atskirus originalo žodžius, tai tokį vertimą galima ištaisyti; jei jis tačiau neišgirdo verčiamao autoriaus balso, t. y. nepajuto jo stiliaus, neperdavė jo žodyno, jo sintaksės, jo ritmikos, išnaikino jo metaforas, tai toks vertimas nebepataisomas" — sako Čukovskis. . .

"Taigi šitaip yra pastatyta meniško vertimo problema T. S-je, ir toks šio reikalo sutvarkymas visais atžvilgiais galėtų eiti pavyzdžiu Lietuvos TSR-ai, kuri dabar sudaro T. S. dalį."

Kokių netobulų mūsųose yra vertimų p. Radauskas pailiustruoja keliais pavyzdžiais, o tokių pavyzdžių būtų galima parodyti daugybę. Paimti galima kad ir tokį V. Jocičiaus "Karo ir taikos" (L. Tolstojaus) vertimą, kur vietomis ne tik atskiri žodžiai, bet ir bendra vertimo prasmė neatitinka originalą. Negečiau yra ir su Jocičiaus verstu Lermontovo "Mūsų laikų didvyrio." Gi S. Blindos vertimas L. Tolstojaus "Chadžū Murato" ir J. Sužiedelio vertimas Turgenjevo "Nakanune" (Prieš įvykius) — tai tiesiog nepataisomai sugadinti "vertimai"!

Kol kas buvo kalbama tik apie prozinius vertimus. Gi poezijos vertimai yra dar sudėtingesni ir sunkesni, todėl poezijos vertėjui statoma dar ir specifiški reikalavimai, kurie prozos vertėjo nevirgina. H. Radauskas apie tai sako:

"Tie patys principai taikytini ir poezijos vertimui. Tačiau poezijos vertėjui statomi dar ir nauji reikalavimai, iš kurių svarbiausi — originalo metro (kitaip sakant, ritmo) ir rimų perteikimas vertime. . .

"Eilėraštyje ritmą sudaro taisyklingas garsinių vienetų kaitaliojimas — lietuvių vartojamoj toninėj eilėdaroj — taisyklingas kirčiuotų ir nekirčiuotų

skiemėnų kaitaliojimas. Ritmas, jo pobūdis, turi ypatingą reikšmę suteikiant poezijos kūriniui vienokį ar kitokį emocinį atspalvį: — reiškiant džiaugsmą ar liūdesį, nerūpestingumą ar susikaupimą, patetinę jėgą ar nervingą trukčiojimą. . .

"Vertime būtinai turi būti išlaikoma originalo strofos konstrukcija, kadangi strofa, kaip ir ritmas, turi savo kalbą — nerūpestingą arba rimtą, painingą arba paprastą. Oktavos negalima versti paprasta keturių eilučių strofa, o soneto negalima versti tercijomis. Verčiant eilėmis taip pat svarbu išlaikyti originalo eilutės ilgį, t. y. pėdų skaičių. . .

"T. Sąjungoj iš poezijos vertėjo reikalaujama ypatingai jautrios klausos, reikalaujama ne tik prasminės ir vaizdinės, bet ir garsinės poetinių kūrinių pusės perdavimo, originalo pauzių pakartojimo vertime, etc. . . Specialiai tam reikalui leidžiamose knygoose, o taip pat laikraščiuose ir žurnaluose, nuolat rašoma ir diskutuojama poezijos vertimo technikos — teorijos ir praktikos klausimais. . .

Tar. Sąjungoje poezijos vertimo darbas vykdomas planingai. Verčiami visų kraštų ir visų laikų žymesnieji poezijos kūriniai. . . Į rusų kalbą verčiami visi žymesnieji sąjunginių respublikų poetai, leidžiami liaudies dainų ir didžiųjų tautinių epų vertimai."

H. Radauskas nusidžiaugia, kad taip puikiai yra sutvarkytas T. S-joj vertimas poezijos į rusų kalbą ir jis nusimena, kad Lietuvoje tuo metu tasai reikalavimas nebuvo sutvarkytas, nei tvarkomas. Jisai nusiskundžia, jog "liūdnu paradoksu tenka laikyti tą faktą," kad, pav., toks Gustavičiaus "Krymo sonetų" laikomas net "pavyzdingu," kuris nei jokia prasme nesiderina su originalu. Tasa pati netobulumas esąs dr. Narjausko Dantės "Pragaro" vertime, K. Binkio vertime Puškino "Eugenijaus Oniegino," Maja-kovskio, Homero "Odisejos" ir kitų.

Baigdamas savo išsamų raštą, P. Radauskas klaukia: "Argi iš tikro visai

neturime gerų poezijos vertimų? — gali paklausti nu-stebė ir nusigandę skaitytojai. Reikia pasakyti, kad turime vieną kitą dalyką neblogai išverstą. Tačiau gerų poezijos vertimų yra taip maža, kad jie visai pražūva blogų vertimų potvinyje."

Tai va kaip rimti ir atsakingi rašytojai, ypatingai T. S-je, žiūri į vertimus ir vertimo meną! Netikslus bei literatūriniai sujauktas vertimas daro tik žalą autoriui ir jokios naudos neduoda skaitytojui. Su politiniu, ar šiaip visuomeninio pobūdžio kūriniu; dar ne-taip bloga, bet su dailiosios literatūros ar poezijos darbu, tai iš vertėjo reikalaujama didelių kvalifikacijų, kartais nemažesnių, kaip iš paties autoriaus.

Tėvynės Mylėtojas

Worcester, Mass.

Gerai pavykusio spaudos pikniko darbuotojai ir aukos piknikui

Rugsėjo 18-os dienos savaitės, šilto vidurvasariškas oras davė galimybes privižiuoti daug svečių, taip pat ir vietinės publikos. Programos pildytojai puikiai savo užduotis atliko, bet apie tai parašys 11-os kuopos korespondentas. Mano užduotyje lai būna pažymėti darbuotojai.

Virtuvėje sušilusiai darbuotojai: H. Žilinskienė, E. Pilkauskienė, H. Kalakauskienė, M. Šupėnienė, M. Mickienė, O. Stankienė, A. Vosilienė, Skrolskienė ir V. Trakimas.

Prie gėrimų patarnavo: J. Lukas, J. Senkus, M. Kižienė, Kanapkienė.

Prie automobilių tvarkymo: J. Jeskevičius, V. Žitkus (jis ir pyragų piknikui prikepė), J. Deksnys ir, dalinai, R. Janulis.

J. Skliutas pirmininkavo, D. J. gaspadoriavo.

Aukos suteikė piknikui: bostoniečiai atvežė gražią lėlą, P. Grinevičienė sūrį, J. Jusienė bušelį persikų slyvų (pyčių). Ūkininkai Jankaičiai visada pažangiems parengimams paaukvoja nemažai daiktų, taip ir šį sykį sūrį ir daug įvairių daržovių paaukojo. V. Vaškienė šė pinigais.

Dar kurios draugės šiaip pasidarbavo: Žekonienė, Paurienė, Jeskevičienė, Valungevičienė, Karvelienė, Mrs. E. Chestnut ir dar kai kurie. Visų negaliu atsiminti; atleiskite, jei kurių nepaminėjau.

Piknikas buvo linksmas, sveatingas, nemažai buvo gana senyvo amžiaus lietuvių. J.

ISIGYKITE LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNĄ

Nors kartą susilaukėme savo kalboje žodyną. Išleistas Lietuvoje. Didelė knyga, stipriais aparais. Tai naudingiausias dalykas turėti savo namuose, ypač tiems, kurie rašo spaudai ir kitais reikalais.

KAINA \$5. KARTU SU UŽSAKYMU SIŪSKITE IR PINIGUS

Sulig knygos dydžio ir jos vertybės, kaina labai prieinama

Gaunamas Laisvės Knygyne, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Šiuom tarpu žodyno pritrūkome bet greit jo gausime.

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasideda 1-mą Dieną Spalio ir tęsis iki Sausio 1 d., 1956

Visus apšvieta ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžių vajuos. Prašome pasidaruoti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami prenumeruotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20,

7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijų vajininkams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiausių nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįstamus užsaisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajuos. Kadangi yra daug vajininkų, kurie gauna po keliolika skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės gyvavimą 1956 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su jeigomis už prenumeratas, uždariais nuo parengimų ir aukomis turime savo dienraščiui sukelti tinkamą budžetą išsilaukymui 1956-ais metais.

Stokite į Eiles Laisvės Prietelių

Nuolat dirbantieji ir apšvieta branginantieji asmenys yra prašomi stoti į Laisvės Prietelių eiles, prisidėti su \$50 į metus išsilaukymui Laisvės dienraščiui. Galite mokėti po \$5 į mėnesį iki sumokėsite visą \$50. Kurie neišgalite įstoti į Laisvės Prietelių eiles, aukokite kiek išgalėdami. Visokia parama dienraščiui bus labai įvertinta. Rūpinkimės visi, kad išlaikyti dienraštį.

Laisvės vajuos yra reikalas visų apšvieta branginančių žmonių

Tuoju stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruoškime pramogas sukėlimui Laisvei budžeto 1956 metams. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko fin ansiniai, tai jie turėtų stambesnėmis dovanomis parenti Laisvę.

Rašydami vajuos reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Hartford, Conn. ir Apylinkė

LAISVĖS PARAMAI BANKETAS

Rengia Moterų Klubas

Ivyks šeštadienio Vakara

Spalio 29 October

157 Hungerford St., Hartford, Conn.

Kviečiame visus atsilankyti į šį pasilinksminimą. Bus gera vakarienė ir daug įdomumų. Tuo pačiu kartu prisidėsite su parama apšvietai reikalui.

Vakarienė 6:30 P. M.

Bilietas \$3.50

Arą Zurbą laidos rugsėjo 2-ą dieną

Petras Zurbas, gyvenęs 91-36 108 St., Richmond Hill, N. Y., mirė rugsėjo 25 d., Jamaica ligoninėje. Pašarvotas Shalins (Salinsko) Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Laidos rugsėjo 28 d., po pietų.

Harleme įvyko trys mitingai gatvėse

American Labor Party klubai Harleme rugsėjo 24-tą surengė 3 milijonų masinius mitingus atviroje gatvėje. Juose pareiškė protestą prieš nulinčiusius 14 metų vaikiniui Till. Taipgi pasmerkė tuos, kurie išteisinimu linčinių prisideda prie palaikymo linčo ir toliau.

Greta vietinių kalbėtojų, buvo Carl Braden iš Louisvillės. Jis, baltasis, papasakojo, kaip jis pagelbėjo negrui veteranui pirktis namuką. Tą namuką rasistai bombomis suardė, tačiau vietos valdininkai areštavo ne bombininkus, bet tuos, kurie bandė pagelbėti tai negrų šeimai.

Tarpe vietinių ALP darbuotojų buvo James Malloy, Henry Abrams, Romona Garrett. Abrams pareiškė, kad gubernatorius Harrimanas nepasieks Baltojo Namų, jeigu jį leis išsiųsti Willie Reid į Floridos "chain gang."

ALP darbuotojai rinko parašus su peticijomis prieš Reid išsiuntimą, taipgi skleidė telegramoms formas, lapelius.

Mitinguose buvo paskleista informacijų ir apie kitų organizacijų rengtą masinį protesto mitingą bažnyčiose rugsėjo 25-tą. Tas galėjo būti prišildyti tam, kad į mitingą sekmadienį susirinko apie 20,000 publikos.

Prašo sumažinti bėlą

Sady Weiss yra žmona Maxo Weisso, kurį rugsėjo 19 d. FBI agentai areštavo ir patalpino kalėjimui po \$50,000 bėlą.

Mrs. Weiss, savo laiške, rašytame justicijos departamento sekretoriui, sako, tokia bėla yra labai aukšta ir nėra galimybės sukelti tiek pinigų. Moteriškė, beje, nurodo, kad aukštos bėlos nustatymas įkaltintiems žmonėms yra net nekonstitucinis.

Dar virš 1,000 dipukų

Praėjusį pirmadienį į New Yorką iš Vokietijos atplaukė laivas "General Langfitt", kuris atgabeno apie 1,000 dipukų. Jų tarpe, matyt, buvo kiek tiek ir lietuvių.

Atrodo, per daug giriasi

The New York Times spaudina buvusio prezidento Trumano atsiminimus. Mums atrodo, Trumanas per daug giriasi.

Už Kinijos priėmimą

Indijos atstovas Jungtinėse Tautos, Krishna Menon, aną dieną pasakė labai tvirtą kalbą už priėmimą Kinijos Liaudies Respublikos į Jungtines Tautas.

Miestas žada parduoti 108 metų senumo Washington prekyvietę. Sako, kad ja naudojasi tik tai grupė prekybininkų, o miestui ji neša mažiausia po \$55,000 nuostolių kas metai.

Long Island universitetas skelbia, kad studentų registracija padidėjo, nors mokesčiai už mokslą pakelta po \$4, dabar yra po \$20 per kreditą.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Teisėjas įsakė Weiss išvežti Chicagon

Suimtąjį darbininkų vadą komunistą Max Weiss federalis teisėjas Sidney Sugarman leido išsiųsti Chicagon, nežinodamas, kad Weiss buvo apsigyvenęs Bronxe. Išsiuntimo įsaką pateisina tuo, kad Chicagoje buvęs išduotas prieš Weiss slaptas įkaltinimas juo kaip komunisto. Weissui apie tą kaltinimą nieko nebuvo pranešta, vienok dabar spauda rašo, būk jis slėpėsi.

Weissui kaltinti iš Chicagos buvo atskridintas valdžios sandomas liudytojas Anzelm A. Czarnowski, kuris sakė, kad jis susitikęs Weissą keliuose mitinguose 1951 m.

Trys šachmatininkės išlėkė į Maskvą

Trys moterys šachmatininkės praėjusį sekmadienį išvyko į Maskvą, kur jos rungsis su tarybinėmis moterimis šachmatininkėmis.

Sekamos trys pasiryžo parodyti savo gabumus šachmatų sporte: Mrs. Gisela K. Gresser, iš New Yorko; Mona May Kariff, iš New Yorko, ir Sonja Graf Stevenson, iš Palm Springs, California.

Jos ten, beje, imsis ne tik su tarybinėmis moterimis, — jos imsis ir su visos eilės kitų šalių šachmatininkėmis, kaip Didžioji Britanija, Francūzija, Vokietija, Vengrija, Lenkija, Jugoslavija, etc.

Newyorkiečiai linki šioms kelevėms: laimingos sėkmės!

Bankas subvėję

Bowery Savings Bankas atidarė du savo langelius subvėję, Grand Central stotyje. Vadinasi, banko klientai galės su tuo banku biznį atlikti neišlipę iš subvės (požemio traukinio) stoties.

Nelaimingas tėvas

Feliksas Beechel, 38 metų amžiaus darbininkas, dirbęs prie transportacijos Brooklyne, prie anglies švelinimo, tapo užgrūstas anglies ir užmuštas.

Jis ten dirbo virš laikį, kadangi norėjo daugiau pinigų uždirbti, nes jo žmona laukia sū šešto kūdikio.

Miestinės subway ir busų linijos suteikė 250,000 nemonkamų fėrų išvežimui prieglaudose esančių vaikų į ekskursijas parkuose ar į pajūrį. Visos išvykos vykdytos organizuotai, suaugusiųjų priežiūroje, tomis valandomis, kada traukiniai liuosėsi.

New Yorko automobilistų klubas smarkiai užprotestavo prieš Transport unijos viršininką Quill ir prieš Transit autoriteto viršininką Kheel, kad jie siūlo šalinti iš miesto centro automobilius.

Padėkite savo vadininkams gauti Laisvei naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gera Patyręs Barberis

Didžiulis masinis mitingas prieš Mississippi linčus

Praeitą sekmadienį Harleme įvykęs protesto mitingas prieš linčus Mississippi valstijoje buvo keleriopai didesnis, negu patys rengėjai tikėjosi. Mitingui buvo paimtos metodistų episkopalų bažnyčios patalpos prieš NAACP buveinę Harleme (7th ir 131 St.), kurion galėjo susikimšti apie 5,000 žmonių. Rengėjai manė, kad tai jau būtų pasisekęs mitingas. Bet dar apie 17,000 žmonių susirinko aplinkinėse gatvėse ir jie klausėsi per garsiakalbius perduodamų kalbų.

Tai, tai faktiniai buvo didžiulis mitingas po atviru dangumi.

Kuomet atvykau į mitingo vietą nustatytu laiku, apie pusę po dviejų, bažnyčia jau buvo prikimšta ir minios jau užtvindė gatves. Policija buvo priversta sulaukyti visą susisiekimą 7th ave. ir autobusai bei automobiliai turėjo suklikti į gretimas gatves.

Minia buvo, sakyčiau, apie 90% negrų, bet buvo aišku, kad atėjo ir nemenkas skaičius baltųjų. Tie baltieji, tai daugumoje kairiečiai, nes tik kairioji spauda iš anksto plačiau apie mitingą rašė, nors jį rengė tokios nuosaikios vėdukelio organizacijos kaip NAACP, geležinkeliečių - portierių unija ir kitos.

Vyriausiais kalbėtojais buvo NAACP prezidentas Roy Wilkins, portierių unijos prezidentas Philip Randolph, New Yorko miesto tarybos narys Earl Brown ir taipgi nulinčiuoto vaikinio Till'o drausioji motina Mrs. Bradley.

Taipgi kalbėjo atstovas nuo siuvėjų unijos (ILGWU) ir keli kunigai — protestantai ir katalikas. Katalikas kunigas, kuris turi savo parapiją Harleme (jis pats baltasis), pašventė daugiausia lalco gyrimuisi, kaip parapijinėse mokyklose segregacija jau seniai baigta net Pietuose. Apie patį linčą jis nedaug kalbėjo, apart išreikimo savo "užuojautos." Kitaip kalbėjo protestantų paestorius David Licorish, negras, kuris ragino organizuotis ir "maršuoti į Pietus." Jo šauksmas sukėlė audringą plojimą ir atsiliėpimus "Mes pasirenkame!" nors kiti kalbėtojai pasakui nurodė, kad sustiprinta

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Sekmadienį 13-tą Dieną
Lapkričio 13 November
Tai mūsų didysis sąskridys—
LAISVĖS KONCERTAS
Jau baigiama suruošti programa, greit bus paskelbta; sekite paskelbimus.
Liberty Auditorium
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
Pradžią 3:30 val. popiet

Reikia dviejų milijonų kovai prieš polio

Gubernatorius Harriman sako, jog valstija turės kur nors surasti ir išleisti \$2,000,000 kovai prieš žalotoją paralyžių. Tai darys ateinantį pavasarį, jeigu visišalieskoji valdžia nesuteiks valstijai paramos.

Tokios sumos reikėtų suteikti visiems valstijos vaikams Salko skiepu.

Gubernatorius tuo reikalu kalbėjosi su valstijiniu sveikatos komisijonieriumi Dr. Hilleboe. Daktaras sakė, jog tyrinėjimai rodo, kad tarp skiepytųjų vaikų polio tepasireiškė 4 kartus mažiau, negu tarp neskiepytųjų.

CIO konferencijoje užtarė jaunimą

CIO unijų konferencijoje jaunimo klausimu buvo plačiai pasikalbėta ir apie tas priežastis, kurios vedą jaunimą į blogą. Eilės unijų vadai savo kalbose pareiškė, kad pigiau atsieitų kraštui apsaugoti jaunimą nuo blogo, negu išlaikymas baudžiamųjų įstaigų ir štabų.

Till'o motinos kalba buvo sutikta su didžiausiu įsitempimu. Ji kalbėjo ramiai, be susijaudinimo ir be verksmo, ko galima būtų iš jos laukti, bet iš po jos ramių žodžių jautėsi skausmo marios, ir ji šaukė kovoti, kad linčams, tokiems ir bet kokiems, būtų padarytas galas.

Kuomet ji aplėdo bažnyčią, minios pralaužė policijos gretas, kad ją pamatyti iš arti.

Mitingas nuėis istorijon kaip svarbi mobilizacija lemiamoje kovėje prieš rasizmą mūsų šalyje. R. B.

Miestinė budžeto taryba atmetė planą prailginti IRT Nostrand Ave. subway liniją nuo Flatbush Ave. iki Ave Y. Linija buvo pažadėta rinkimų kampanijoje prieš ketverius metus.

Brooklyne rengiamas protesto mitingas

Nebaltiesiems žmonėms pagalbos organizacijos (NAA - CP) Brooklyno skyrius rengia masinį protesto mitingą prieš linčinius. Įvyks šio mėnesio 30-os vakarą, bažnytinėje mokykloje, 180 Bainbridge Ave.

Visokių pasakų prasimanoma

Newyorkiškė komercinė spauda labai nusistaciūsi prieš New Yorko uostininkus (lavakrovius). Dėl to ji ir rašo, prieš juos prasimanoma visokių nebūtų dalykų.

Paskiausiu laiku New York Timeso korespondentas Horne rašo, kad, girdi, Harry Bridges, iš Kalifornijos, New Yorkan yra prisitęsęs savo atstovą, kuris čia pataria newyorkieškiam dokininkams, kaip kovoti už savo reikalus, Tuo asmeniu esąs Charles Velson.

Ar tai tiesa?

Katalikų Advokatų Gildija siūlo tėvams, kad jie daugiau mokyty savo vaikus religijos, tai vaikai taip neišdykauktų, kaip išdykauja.

Bet kyla klausimas: kokių mokyklų didesnis nuosimtis vaikų patampa išdykusiais — religišku ar nereligišku?

Rojaus Mizaros Pagerbimui
SUKAKTIMI JO 60 METŲ AMŽIAUS IR 40 M. ŽURNALISTINĖS KŪRYBOS PROGA
BANKETAS
IVYKS SEKMADIENIO POPIETI
Spalio 9 October
Prasidės LYGIAI 2-rą Valandą Popiet
ISPŪDINGA MENINĖ PORGRAMA
Artistas Jonas Valentis ruošia suvaadinimą iš Mizaros veikalo "Mūsų Gyvenimo Žaidzos" ištrauką, jau sudarytas keistas ir vyksta pamokos. Rudolfas Baranikas ir Mildred Stensler taipgi darbuojasi su dainomis atžymėti brožuos iš jubilio gyvenimo ir kūrybos. Jonas Juška pranešė, kad ir jis turi ką tai svarbaus paruošęs. O Aidsietyno kvartetas taipgi gerai pasiruošęs šiam įvykiui.
Philadelphia, Scrantonas, Hartfordas, Bostonas, Worcesteris jau šmaruojasi automobilius traukimui į šį banketą. Banketo rengėjai bus prisirengę gražiai priimti svečius. Tik prašome iš anksto pranešti, kas iš kur atvyksta. Pietūs bus duodami 2-rą valandą dieną tik todėl, kad patenkinti svečius, atvykusius iš toliau, kad anksčiau jie galėtų grįžti. Bilieto kaina tik \$3.00.
Labai prašome bilietų platintojų darbuotis, kad kuo daugiausia bilietų parduoti išanksto. Taipgi dar kartą norime priminti tolimųjų kolonijų bilietų platintojams (iš kur perkusieji bilietus negalės dalyvauti bankete), paimti perkusųjų vardus ir prisijusti banketo komisijai prieš banketą, nes norime bankete paskelbti kas parems šį gražų dalyką.
Kurie manote, kad jums asmeniškai pasiylinti bilietą nebus kaip, prašome kreiptis į Laisvės administraciją ir įsigyti. Prisidėdami prie šio banketo jūs pagerbsite savo mylimą rašytoją ir vadą, o tuom pačiu kartu finansiniai paremsite dienraštį Laisvę. Nes pelnas nuo parengimo eis Laisvei.
Banketo Komisija

HELP WANTED—FEMALE
Namu darbininkė. Mylinti vaikus. Guolis ant vietos. Gera alg. Paliudijimai. Kiti darbininkai. Visi patogumai. Skambinkite plrm. 9 v. ryto. Great Neck 2-2909-J. (185-186)
RANKOM SIUVEJOS
Patyrisus prie moteriškų kepurėlių.
TROJAN HAT CO.
65 W. 39th St., 18 fl. (187-189)
HELP WANTED MALE
Floor Layers. Nuolatinis darbas draugiško atmosferoj. Gera alg. 231 Marcy Ave., Brooklyn. WILLIAMSBURG PARQUET FLOOR LAYING CO. Hd 5 v. EV. 7-8850. Po 5 v. PR. 2-3481. (187-193)
BUSINESS OPPORTUNITIES
Tortų krautuė. Italų-Amerikonų. Gera vieta, įsteigta 9½ m. Geri kostumeriai. Visokių gardumynų ir ledų. Arti subvės ir teatro. UN. 3-6601. (185-191)
VAISIŲ KRAUTUVĖ. Puiki prog. Galima padidinti biznį. Paroduodame su nuostoliais. Įsteigta 9 metų. Geras skaičius kostumerių. Skaite RAVENSWOOD 8-9549, nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak. Vakarais—nuo 7 v. iki 10 v. FL. 8-9033. (187-193)
Plumbing & Heating Supplies.
30 yrs. well established, large new and used stock. Owner retiring from business. HY. 3-0717 (187-189)
REAL ESTATE
Garden City South. Cape Cod stiliaus. Tinkama motinai ir dukteriai. Art 2-ry lubų istaisytas apartamentas. Istaisytas basementas. Arti stoties, buso, Hempstead Turnpike - Nassau Blvd. stoties. Iš mūro; apdaryti porčiai. \$21,000. IV. 9-9003 (184-190)
Fordham Rd.—Bronx. 1 šeima mūrinis namas, 7 kambariai; 4 vonios. Aliejaus šiluma; daržas; arti mokyklos, veteranų ligoninės, ir kolegijos. FO. 5-8229 (186-192)
New Brick. 2 family house, plus finished ground level basement. With small apt. All improvements near Parochial School and subway. Very good neighborhood. Call TU. 2-5796 or MO. 5-3323. (187-193)
Jackson Heights, L. I. 3 šeimų mūrinis. 3-3½ kambarių; 1-2½ kambarių; 5 vonios; aliejaus šiluma. Istaisytas sklepas, 2 karam radžius. TW. 8-0238. (185-186)

IVAIROS ŽINIOS
Maskva. — Amerikiētis turistas daktaras B. F. Schultz savo automobiliu mi atvyko čia iš Helsinkio, Suomijos. Tai pirmas turistas, kuris tokiu būdu atvyksta į Sovietus.
Ottawa. — Keturi Jungtinių Valstijų ministrų kabineto nariai, su Mr. Dullesu priešakyje, atvyko į Kanados sostinę tartis su vietos valdžia dėl bendrų ekonominių problemų.
Tel Avivas. — Izraelis skelbia, kad arabiški išiveržėliai Haifos-Sadafo vieškelyje apšaudė civilinių keleivijų pilną autobusą ir užmušė du žmones.
White Plains, N. Y. — 37 metų amžiaus moteriškė, Mrs. Dorothy McMahon, užmušė savo kūdikį ir po to pati nusižudė.
Buenos Aires. — Generalinė Darbo Konfederacijos (CGT) vadai skelbia, kad naujoji Argentinos valdžia prizađėjo "gerbti unijų teises."